

(hekayə)

(əvvəli ötən sayımızda)

Yaşadıqları küçədə yağış altında oynayan balaca qızları gördü. "Deyilənə görə, uşaq yağışın altında dursa, tez böyüyər", - qızlar gülə-gülə deyirdilər. Tölegen onların şən, qayğısız simalarını görəndə beynindən keçirdi ki, xoşbəxtlik elə o saf, sadələvh uşaq gülüşündədi. Qızlar yaş sifətlərini silə-silə ora-bura qaçır, dağkeçisi çəpişləri kimi, kölməçələrin üstündən hoppanırdılar. "Bu cür möcüzəli məxluqlar naminə insan neçə ömrü olsa, qurban verə

bilər", - Tölegen beynindən keçirdi. O, qəfildən sərinləşmiş havanı ciyərlərinə çəkəçəkə çiyinlərini dikəldib gülümsündü.

"Uda üzərində Ay doğmasaydı, halımız necə olardı? Bomboş səhrada Çiçək-bitməseydi, bir-birimizi necə başa düşərdik? Müqəddəs Zəməm suyundan içmədən-qəlbimizdəki iblisə atəşi söndürə bilərdikmi?.."

*Çiçək – Muhəmməd Peyğəmbəri (ə) simvolizə edir.

Vaxt isə qədim Ərəbistan torpağı üzərindən ağır-ağır ötürdü...

Sükuta bürünmüş, ucsuz-bucaqsız səhradan başqa heç nə gözə dəymirdi...

Günəş bütün canlılar üçün ölüm hökmü verirdi...

Aləm can verən bir qurtum suyun həsrətindəydi...

Hüquqsuzluq və zorakılıq çağıydı. Allahın xəlf elədiyini məxluq isə insani simasını itirəndə ən qorxunc vəhşi heyvana çevrilir. Belə məqamlarda güclülər zəiflərə üstün gəlirlər. Onda dəyərsiz varlıq sayılan qadınlar yalnız göz yaşlarını silməli olurlar.

Ataların qəlbi buza dönmüş, kiflənməmişdi. Yenəcə dünyaya gəlmiş qızına rəhm göstərən kişi adamların üzünə baxa bilməzdi. Üçüncü qızı dünyaya gələndən sonra onun arvadı da hamiləliyin qarşısını aldı. Oğul olmayan evdə xoşbəxtlik də yoxdu, yalnız qızların doğulduğu ocaqda isə şər qüvvələr məskən salar. Qohumları əbəs yerə onun qızlarını şeytan sayırdılar. O qızlar olmasaydılar, ilahilər biçərəyə, ən azı, bir oğul bəxş eləyerdilər.

Kişinin kiçik qızı qəfəsdəki ətcəbala kimi böyüyürdü.

2000-ci illər ədəbi nəslinə mənsub olan nasir, esseçi və tərcüməçi Malik Otarbayev (1980) Jambul vilayətində doğulub, Türkiyədə S.Dəmirəl universitetinin beynəlxalq iqtisadi əlaqələr fakültəsini (2001), Əl-Fərabi adına Qazaxstan Milli Universitetinin aspiranturasını (2006) bitirib.

O, "Dialog Avrasiya-Qazaxstan", Yazıçılar İttifaqının "Kalamger" jurnallarının baş redaktoru, baş əlaqələndiricisi olub, sonra diplomatiya və idarəetmə sahələrində çalışıb, respublika Mədəniyyət və İdman Nazirliyinin TÜRKSÖY-dəki nümayəndəsi, Qazaxstanın Türkiyədəki Səfirliyinin üçüncü katibi, Türküstan vilayəti hakiminin müavini, Milli Nadir Əlyazmalar Mərkəzinin rəhbəri, "Mənəvi dirçəliş" layihəsinin direktoru olub, 2022-ci ildən Qazaxstan Respublikası Prezidentinin müşaviri, eyni zamanda, Yazıçılar İttifaqının katibi, Avrasiya Yazıçılar birliyi məsləhət şurasının üzvüdür.

M.Otarbayev dövrü nəşrlərdə nəşr olunmuş hekayə və esselərin, "Oyqazan" ədəbi-fəlsəfi esslər kitabının müəllifi, bir neçə toplumun tərtibçisidir, həm də türk yazıçılarının əsərlərini qazax dilinə, qazax şair və nasirlərinin əsərlərini isə türk dilinə çevirib. Ədəbi uğurlarına görə "Serper" dövlət gənclər və "Ak Jayık" jurnalının J.Najimedenov adına mükafatlarına layiq görülmüşdür.

Nəriman ƏBDÜLRƏHMANLI

Yalnız anası onu arabilirdi. Çıxılmazlıqdan doğan kədər qadını taqətdən salmışdı. "Allahlar niyə mənim qızımı seçdilər? Əl boyda uşağın nə günahı var. Onu necə xilas eləyim?"

Ana ağappaq donunu geyindirib qızı bərk-bərk sinəsinə sıxdı. Qollarını aralamaq, onu ağıuşundan buraxmaq istəmirdi.

-Hə, bəsdə, - ata qızın əlindən yapışdı...

-Ana, uşaqlarla bir az oynayıb qayıdacağam, - qız təbəssümlə pıçıldadı.

Ata və qız evdən çıxdılar.

Kişi uşağı yenə itələdi. Qız budaqdan qəddarcasına qoparılmış yarpaq kimi, dərin çalaya yığıldı.

"Ata. Atacan! Məni burdan çıxar! Qorxuram!" - Çaladan

Adam qürbətə ev yeməklərinin həsrətini çəkirdi. Bəs, atam işdən gəlməyib? Bizim dəcəllər hanı?

-İndi özlərini çatdırırlar, onlara görə narahat olma.

-Ana, bu gün bazara alış-verişə getməmişdin?

-Canım-ciyərim, bu günlərdə ancaq sənin yanında olmaq isəyirəm. Axı qısa müddətə gəlmisən.

-Hə, qəbiristanlıqda Xadişə xalanı gördüm.

-Ah, hə, bala... Sənə necə deyim... Tale işidi də... Xadişə xalan... Allah köməyi olsun!.. Qızını itirəndən sonra lap ağılını itirib, hər gün qəbiristanlıqdadı.

-Məni tanımadı. Nəse deməyə çalışdı... Deyəsən, qızını öldürüblər...

-Bu, uzun əhvalatdı, oğlum. Qızı özünü asdı. Adam heç yada salmaq istəmir, - anam köks ötürdü.

-Xadişə xalasa iddia eləyir ki, onu öldürüblər...

-Bala, hamının günahı var. Hamı da günahına görə cavab verir... Adamlar insanlıqlarını tamam itirib, lap qəddar olublar...

-Ana, amma bayaq dedin ki, qız özü özünə qıyıb...

-Hə, o cür də olub. O qız qənirsiz gözəl idi. "Gözəllik kraliçəsi" müsabiqəsində iştirak etmək üçün Almatıya çağırıldı. Bütün bədbəxtliklər də bundan başladı...

-Nə oldu axı?

-Xadişənin qızını ilin gözəli seçdilər. Amerikalı bir nəfər də onu dünya gözəli müsabiqəsinə dəvət elədi, orda oxumağına yardım göstərəcəyinə söz verdi. O da getmək qərarına gəldi...

-Getdi?

-Hə. Burda əməlli-başlı ziyafət oldu. Xadişə qohum-qardaşını, qonşuları yığıb dəbdəbəli qonaqlıq verdi. Bunun vidalaşma olacağını kim bilirdi axı... Altı ay sonra ağılasıqmaz xəbər gəldi. Aula onun meyitiniçə gətirdilər...

Tölegen dərindən köks ötürüb üzünü pəncərəyə çevirdi. Onu kədərli düşüncələr bürüdü. O, qonşu həyatda qayğısız kəpənəktək ora-bura qaçan qızları xatırladı... Biçərə sivil insan aləmdə yolunu tamam azı! Şöhrət naminə qızlarını öz əlləriylə ölümcül uçuruma itələyir!

...Sanki Uda dağı üzərində heç Ay doğmamışdı... Elə bil, bomboş səhrada Çiçək peyda olmamışdı... Guya, müqəddəs Zəməm suyundan heç içməmişdik...

Bayırda külək cövlan eləyir, ağacdakı son yarpağı qoparmağa can atırdı. Amma yarpaq hələ də onun həmlələrinə tab gətirirdi...

O, işə girişdi. Qəbir qazmağa başladı...

Səhər də arvadına buyurdu:

-Qızı geyindir, dayısıgile aparacağam.

Ana uşağı geyindirməyə başladı. Qız atasının onu qonaq apardığını eşidən qız sevinib anasını tələsdirməyə başladı:

-Anacan, tez ol! Axı atam nə vaxtdı gözləyir!

Qadın ümitsizliyə qapılmışdı. Ana ürəyi həssas polur. Onun da qəlbi qan ağla-

Tək qalan ana hönkürdü.

Onlar artıq evdən aralanmışdılar. Qız bütün uşaqlar kimi, şən halda, atla-atla qaçdı. Ayaqları, demək olar, yerə dəymirdi, sanki iri, ağappaq kəpənək idi. Qəfildən qarşısına qazılmış çala çıxdı. Ata qızın əlindən bərk-bərk yapışdı. Qız qorxudan tərləmiş əlini çəkməyə çalışmağa başladı:

-Atacan, bura niyə gəldik axı?

Ata dillənmedi. Qızı çalaya doğru çəkib itələdi. Ona

səs gəlirdi.

Cahil, bədbəxt ata qızını, beləcə, diri-diri torpağa gömdü.

-Bala, əməlli-başlı islanmısan ki, - Tölegen evə girəndə anası dilləndi.

-Qəbiristanlığa getmişdim. Mərhumlara baş çəkdim, baba-nənəmin ruhuna dua oxudum, - oğlan cavab verdi.

-Allah dualarını qəbul eləsin, bala. İndisə əynini dəyiş, yemək vaxtıdır.

-Çox gözəl qoxu gəlir!

